

Warszawa, 4 stycznia 2022 r.

Polska Izba Handlu

ul. Grażyny 13/10

02-548 Warszawa

Senatorowie
Członkowie Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji

Szanowni Państwo Senatorowie!

W związku z wniesieniem do Senatu petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, w zakresie zwolnienia z podatku VAT darowizn produktów przemysłowych (dalej jako: „**petycja**”) oraz wobec planowanego rozpatrzenia petycji na posiedzeniu senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w dniu 11 stycznia 2022 r., wskazujemy poniżej na najważniejsze aspekty przedłożonej petycji.

Podstawowym założeniem wniesionej do Senatu petycji jest dążenie do podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej jako: „**ustawa o VAT**”) i zwolnienie z podatku VAT darowizn produktów przemysłowych. Postuluje się modyfikację art. 43 ust. 1 pkt 16 ustawy o VAT w taki sposób, aby możliwe było zastosowanie zwolnienia z podatku VAT w odniesieniu do artykułów przemysłowych przekazanych przez przedsiębiorców na rzecz organizacji pożytku publicznego.

W tym miejscu należy wskazać, że obecnie **brak jest systemowych rozwiązań** stwarzających podatnikom podatku VAT realne zachęty do dokonywania darowizn produktów niespożywczych. Obowiązujące rozwiązania, zgodnie z którym wymaga się zapłaty podatku VAT od darowanych produktów przemysłowych powoduje, że produkty te są utylizowane, pomimo że – jako w pełni jakościowe i podatne do dalszego użytku - mogłyby zostać przekazane najbardziej potrzebującym.

Podniesiona w petycji kwestia ma również istotny **walor środowiskowy**. Wydłużenie cyklu życia produktów oraz umożliwienie ich dalszego wykorzystywania wpisuje się w dążenie do tworzenia gospodarki obiegu zamkniętego. Co więcej, zaproponowane rozwiązanie stoi w zgodzie z działaniami zmierzającymi do zapobiegania powstawaniu odpadów. Zwolnienie z należnego podatku VAT przedsiębiorców przekazujących organizacjom pożytku publicznego produkty przemysłowych, a w konsekwencji wsparcie najbardziej potrzebujących stanowi **przejaw społecznej odpowiedzialności**. Aby jednak umożliwić przedsiębiorcom podejmowanie takich działań niezbędne jest wprowadzenie odpowiednich zmian w ustawie o VAT.

Warto w tym miejscu wskazać, że w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej funkcjonują rozwiązania, które umożliwiają przedsiębiorcom przekazanie potrzebującym produktów przemysłowych bez konieczności uiszczenia należnego podatku VAT od tych produktów.

Przykładowo, we Włoszech możliwe jest przekazywanie określonych kategorii produktów niespożywczych organizacjom charytatywnym, pod warunkiem przekazania stosownego dokumentu organom skarbowym. W Belgii tymczasem praktycznie bez formalności istnieje możliwość przekazania organizacjom charytatywnym produktów z rozbudowanego katalogu bez konieczności uiszczenia podatku VAT.

Ministerstwo Finansów, odnosząc się do zaproponowanych rozwiązań, wskazało, że zagadnienie zgodności takiego zwolnienia z prawem unijnym pozostaje kwestią otwartą. W kontekście przepisów krajowych wskazano, że niezbędne jest przeprowadzenie dodatkowych analiz pod kątem zakresu przedmiotowego i określenie mechanizmów mających na celu zapewnienie szczelności systemu VAT. W tym miejscu należy wskazać, że przygotowana przez autorów petycji zmiana przepisów adresuje zidentyfikowane przez resort finansów wątpliwości. W tym miejscu podkreślić należy następujące aspekty tych zmian:

- projektowane rozwiązanie ogranicza **możliwość przekazywania darowizn wyłącznie na rzecz organizacji pożytku publicznego** w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; dodatkowo towary niespożywcze będą mogły być przekazane tym podmiotom wyłącznie z przeznaczeniem na cele działalności charytatywnej – wprowadzenie takiego mechanizmu pozwala na skuteczne sprawowanie nadzoru nad procesem przekazywania darowizn ograniczonego wyłącznie do określonej kategorii podmiotów (organizacji pożytku publicznego);
- uzasadnione byłoby wprowadzenie dodatkowego **ograniczenia kwotowego**, zgodnie z którym zwolnienie z podatku VAT przysługiwałoby wyłącznie do wysokości nieprzekraczającej określonej w ustawie o VAT wartości wszystkich towarów niespożywczych dostarczonych przez podatnika w danym roku podatkowym;
- kwestią otwartą pozostaje również **ograniczenie zakresu przedmiotowego zwolnienia**, tj. doprecyzowania katalogu „produktów niespożywczych”, których przekazanie organizacji pożytku publicznego podlegałoby zwolnieniu z podatku VAT, np. z wyłączeniem towarów wycofanych z obrotu, niespełniających wymagań norm jakości lub podlegających przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa (jak towary podrabiane).

Jednocześnie, jako autorzy petycji, deklarujemy swoją pełną otwartość na współpracę z Członkami Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, jak również z Ministerstwem Finansów w celu wypracowania takich mechanizmów, które z jednej strony maksymalnie uszczelnią system darowizn produktów przemysłowych na rzecz organizacji pożytku publicznego, z drugiej zaś stworzą prosty mechanizm dokonywania takich darowizn.

Wierzymy, że przedstawione powyżej argumenty spotkają się ze zrozumieniem Państwa Senatorów. Jeszcze raz chcielibyśmy podkreślić, że wprowadzenie przedmiotowego rozwiązania będzie stanowić realną zachętę dla przedsiębiorców do przekazywania, w formie darowizny, w pełni jakościowych i zdatnych do dalszego użytku, towarów niespożywczych (przemysłowych) na rzecz organizacji pożytku publicznego, a w konsekwencji dla najbardziej potrzebujących.

Z poważaniem

Maciej Ptaszyński
Dyrektor Generalny
Wiceprezes Zarządu
Polskiej Izby Handlu